LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2014. gada 27. marts)

par valsts atbalstu SA.34572 (13/C) (ex 13/NN), ko Grieķija piešķīrusi uzņēmumam *Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 1818)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/539/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas aicinātas iesniegt apsvērumus atbilstīgi minētajiem nosacījumiem ([1]),

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Saistībā ar ekonomikas korekciju programmu Grieķija īstenoja privatizācijas programmu ([2]). Uzņēmums *Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.* (*Larco*) tika nodots privatizācijai kā valstij piederošs uzņēmums.

(2) Grieķijas Republikas Aktīvu attīstības fonds (*HRADF*) ([3]) 2012. gada martā informēja Komisiju par ierosināto *Larco* privatizāciju. Lai noskaidrotu, vai saistībā ar šo privatizācijas projektu varētu rasties jautājumi par valsts atbalstu, Komisija pēc savas iniciatīvas ierosināja lietu un 2012. aprīlī sāka sākotnējo izvērtēšanu.

(3) Saistībā ar šīm diskusijām no Grieķijas varas iestāžu atbildēm uz aptaujas jautājumiem 2012. gada 16. martā kļuva zināms, ka uzņēmuma *Larco* labā jau ir veikti valsts atbalsta pasākumi. Komisija elektroniskā pasta vēstulēs 2012. gada 18. aprīlī, 2012. gada 24. aprīlī, 2012. gada 5. jūlijā, 2012. gada 22. augustā un 2012. gada 7. decembrī, kā arī vēstulēs – 2012. gada 4. maijā un 2013. gada 14. janvārī pieprasīja papildu informāciju; Grieķijas varas iestādes uz šīm vēstulēm atbildēja 2012. gada 20. aprīlī, 2012. gada 26. aprīlī, 2012. gada 3. oktobrī, 2012. gada 13. novembrī, 2012. gada 15. novembrī, 2012. gada 7. decembrī, 2012. gada 24. decembrī un 2013. gada 18. janvārī. Komisijas dienesti un Grieķijas varas iestāžu pārstāvji tikās Atēnās 2012. gada 30. aprīlī un 2012. gada 11. septembrī, un 2013. gada 25. janvārī – Briselē.

(4) Komisija 2013. gada 6. marta vēstulē ("2013. gada 6. marta lēmums") paziņoja Grieķijai savu lēmumu sākt Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz konkrētiem atbalsta pasākumiem, kas aprakstīti tālāk 2.2. sadaļā ("formāla izmeklēšanas procedūra").

([1]) OV C 136, 15.5.2013., 27. lpp.
([2]) Sk. *Second Economic Adjustment Programme for Greece – First Review December 2012*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf.
([3]) Grieķijas Republikas Aktīvu attīstības fonds (*HRADF*) ir 2011. gada 1. jūlijā dibināta akciju sabiedrība privatizācijas procesa pārvaldībai.

(5) 2013. gada 6. marta lēmums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([4]). Komisija aicināja Grieķijas varas iestādes un ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus par atbalsta pasākumiem.

(6) Komisija 2013. gada 30. aprīlī saņēma Grieķijas varas iestāžu apsvērumus. Ieinteresētās personas apsvērumus neiesniedza.

(7) Savā 2014. gada 21. janvāra elektroniskā pasta vēstulē Grieķijas varas iestādes informēja Komisiju, ka piekrīt lēmuma pieņemšanai angļu valodā.

2. ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

(8) Uzņēmuma *Larco* darbības joma ir laterītu ieguve un apstrāde, brūnogļu ieguve un ferroniķeļa un tā blakusproduktu ražošana. Uzņēmuma darbības ietver minēto produktu atradņu izpēti, izstrādi, ieguvi raktuvēs, kausēšanu un tirdzniecību visā pasaulē. *Larco* ir viens no lielākajiem ferroniķeļa ražotājiem pasaulē. Uzņēmumā 2012. gadā strādāja 960 darbinieki, un tāpēc tas iekļauts lielo uzņēmumu kategorijā ([5]).

(9) Laikā, kad tika veikta formālā izmeklēšanas procedūra, 55,2 % *Larco* kapitāla daļu ar *HRADF* starpniecību piederēja Grieķijas valstij, 33,4 % – Grieķijas valsts bankai *National Bank of Greece S.A.* (*NBG* – privāta finanšu iestāde) un 11,4 % – uzņēmumam *Public Power Corporation S.A.* (*PPC* – lielākais elektroenerģijas ražošanas uzņēmums Grieķijā, kura vairākuma akcionārs ir valsts).

(10) Uzņēmumam *Larco* pieder kausēšanas rūpnīca Larimnā, Grieķijas centrālajā daļā. Uzņēmumam *Larco* ir arī kalnrūpniecības atļaujas vairākās vietās Grieķijā četrās atradnēs: *Agios Ioannis* raktuves (Larimnas tuvumā), *Evia* raktuves, *Kastoria* raktuves un *Servia* brūnogļu raktuves.

(11) Uzņēmums *Larco* dibināts 1989. gadā kā jauns uzņēmums pēc Larimnas uzņēmuma *Hellenic Mining and Metallurgical S.A.* ("bijušais *Larco*") likvidācijas. Bijušā *Larco* likvidācijas process vēl nav pabeigts, taču tā aktīvi kopā ar attiecīgajām saistībām 1989. gadā tika nodoti *Larco*. Tāpēc bijušais *Larco* ir *Larco* kreditors.

2.2. Pasākumu apraksts

2.2.1. *1. pasākums. Neatmaksātais parāds finanšu ministrijai*

(12) Uzņēmums *Larco* un tā galvenie kreditori, proti, bijušais *Larco*, *PPC* un Grieķijas valsts, 1998. gada aprīlī vienojās par parāda samaksu. Saskaņā ar 1998. gada vienošanos *Larco* saistību summa minētajiem kreditoriem bija jāsamaksā, maksājot 6 % gadā. Tomēr parāds Grieķijas valstij kopš 2004. gada ([6]) ir palicis stabils vai nedaudz palielinājies, savukārt saistības ar *PPC* un bijušo *Larco* ir daļēji vai pilnīgi nokārtotas ([7]).

(13) Tāpēc šķiet, ka valsts sava *Larco* piešķirtā kredīta gadījumā rīkojās citādi nekā abi pārējie kreditori.

2.2.2. *2. pasākums. Valsts garantija 2008. gadā*

(14) Valsts 2008. gada 22. decembrī garantēja *ATE Bank* aizdevumu uzņēmumam *Larco* EUR 30 miljonu apmērā. Garantija trīs gadu laikā sedza aizdevumu 100 % apmērā, un garantijas prēmija bija 1 % gadā.

2.2.3. *3. pasākums. Kapitāla palielināšana 2009. gadā*

(15) Ņemot vērā pašu kapitāla nepietiekamību, 2009. gadā *Larco* direktoru padome ierosināja un trīs akcionāri apstiprināja akciju kapitāla palielināšanu par EUR 134 miljoniem. Tomēr tikai Grieķijas valsts savas tiesības izmantoja pilnībā, savukārt *NBG* izmantoja savas tiesības daļēji, bet *PPC* akciju kapitāla palielināšanā nepiedalījās. Neviens jauns akcionārs akciju kapitāla palielināšanā ieguldījumus neveica.

([4]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.
([5]) Komisijas 2003. gada 6. maija ieteikums 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).
([6]) 2004. gadā parāda summa bija EUR 10,3 miljoni, un tā pakāpeniski palielinājusies līdz EUR 13,5 miljoniem 2011. gadā.
([7]) *PPC* – EUR 39 miljoni 2004. gadā, nulle – 2011. gadā; bijušais *Larco* – EUR 48,3 miljoni 2007. gadā, EUR 43,8 miljoni 2011. gadā.

(16) Faktiskais akciju kapitāls palielinājās tikai līdz EUR 65,5 miljoniem, kur valsts ieguldīja apmēram EUR 45 miljonus (69 % no kopējā kapitāla iepludināšanas apjoma), bet *NBG* – EUR 20,5 miljonus (31 %). Lai gan *Larco* finansiālais stāvoklis bija slikts, šķiet, ka kapitāla palielināšana nebija pamatota ar pārstrukturēšanas plānu, kura mērķis būtu atjaunot uzņēmuma dzīvotspēju, turklāt šķiet, ka *NBG* norakstīja uzņēmuma bilances vērtību, jo "uzņēmuma būtisko finansiālo problēmu dēļ grupa neplāno atgūt ieguldījuma bilances vērtību" ([8]) (sk. 2013. gada 6. marta lēmuma 45. apsvērumu).

2.2.4. *4. pasākums. Valsts garantija 2010. gadā*

(17) Valsts 2010. gada 10. maijā piešķīra garantiju, lai varētu segt garantijas vēstuli, ko *NBG* sniedza *Larco* par apmēram EUR 10,8 miljonu lielu parādu. Garantija sedza 100 % no garantijas vēstules summas, garantija bija piešķirta uz nenoteiktu laiku, un garantijas prēmija bija 2 % gadā.

2.2.5. *5. pasākums. Garantijas vēstules, kas aizstāj nodokļu naudas soda priekšapmaksu 2010. gadā*

(18) Grieķijas nodokļu iestādes 2010. gadā veica *Larco* finanšu pārskatu revīziju un konstatēja, ka nav pareizi iegrāmatoti konkrēti zaudējumi, ko radīja riska ierobežošana līgumiem par niķeļa cenām. Tāpēc par zaudējumu nepatiesu reģistrāciju uzņēmumam tika noteikts naudas sods EUR 190 miljonu apmērā ([9]).

(19) Šo nodokļu naudas sodu *Larco* vēlāk apstrīdēja Grieķijas tiesās. Lai naudas sodu apstrīdētu tiesā, saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem ([10]) personai, kurai jāmaksā nodokļu naudas sods, jāveic priekšapmaksa 25 % apmērā no soda naudas summas (šajā gadījumā – EUR 47 miljoni).

(20) Tomēr *Larco* gadījumā Grieķijas administratīvā tiesa nolēma atbrīvot uzņēmumu no pienākuma veikt priekšapmaksu 25 % apmērā no soda naudas summas, aizstājot to ar pienākumu deponēt garantijas vēstules par EUR 1,5 miljoniem.

2.2.6. *6. pasākums. Valsts garantijas 2011. gadā*

(21) Valsts 2011. gada 30. decembrī piešķīra divas garantijas diviem *ATE Bank* aizdevumiem EUR 30 miljonu un EUR 20 miljonu apmērā. Garantijas piešķiršanas brīdī viena aizdevuma (EUR 20 miljoni) samaksas termiņš bija nokavēts. Garantijas nodrošināja 100 % segumu, un to prēmija bija 1 % gadā.

2.3. **Pamatojums formālās izmeklēšanas procedūras sākšanai**

(22) Komisija 2013. gada 6. marta lēmumā (18.–25. apsvērums) provizoriski secināja, ka *Larco* no 2007. gada varēja uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu atbilstīgi Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm ([11]). Ņemot vērā šo pamatinformāciju, Komisija provizoriski secināja, ka visi seši pasākumi bija valsts atbalsts, un apšaubīja to saderību ar iekšējo tirgu.

(23) Ja norādītie pasākumi būtu valsts atbalsts, tie būtu piešķirti, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punkta noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības.

3. **GRIEĶIJAS APSVĒRUMI**

3.1. **Grūtībās nonācis uzņēmums**

(24) Savos apsvērumos saistībā ar formālo izmeklēšanas procedūru Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka 2008. un 2009. gadā *Larco* nebija grūtībās nonācis uzņēmums, jo reģistrētos zaudējumus radīja šajos gados notikusī ferroniķeļa cenu samazināšanās pasaules tirgū. Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums tikai no 2010. gada.

([8]) 24. piezīme. Dalība saistītos uzņēmumos.

([9]) Vēlāk Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka apstrīdētais pasākums attiecas uz papildu nodokli, nevis uz nodokļu naudas sodu. Tādējādi jāuzskata, ka 5. pasākums attiecas uz papildu nodokli, nevis uz nodokļu naudas sodu, kā kļūdaini minēts 2013. gada 6. marta lēmumā.

([10]) Grieķijas Likums par ienākuma nodokļa kodeksu Nr. 2238/1994 (Grieķijas valdības Oficiālais Vēstnesis *FEK* A/151/16.9.94), 74. panta 9. punkts.

([11]) Komisijas paziņojums "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

3.2. **1. pasākums. Neatmaksātais parāds finanšu ministrijai**

(25) Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka kredīts, ko uzņēmumam *Larco* piešķīra valsts, netika piešķirts no valsts līdzekļiem, jo sākumā tas bija privāts kredīts, ko piešķīra uzņēmumu pārstrukturēšanas organizācija *Organisation for Entreprise Restructuring S.A.* (*OER*). Pēc *OER* likvidācijas saskaņā ar Likumu Nr. 2741/1999 visi tā prasījumi tika nodoti valstij.

(26) Varas iestādes paskaidroja arī to, ka 1998. gada līgumā par parāda samaksu attiecībā uz atlikušās parāda daļas apstrādi un iekasēšanu bija paredzēti īpaši noteikumi, kas katra finanšu gada beigās bija jāpiemēro šādi:

a) ja finanšu gadā *Larco* guvis peļņu, uzkrātie procenti (6 % gadā) vispirms būtu jāsamaksā kreditoriem pirms parāda pamatsummas atmaksas;

b) pēc procentu atmaksas *Larco* saglabātu zināmu peļņas daļu ieguldījumiem;

c) pēc a) un b) apakšpunktā minēto noteikumu piemērošanas visa atlikusī *Larco* peļņas daļa tiktu līdzīgās daļās sadalīta *Larco* kreditoriem.

(27) Ja pēc 1999. gada *Larco* nebija guvis peļņu, kreditoriem bija tiesības panākt sava aizdevuma atmaksāšanu, izmantojot dažādus līdzekļus, piemēram, maksāšanas termiņa pārskatīšanu, parāda kapitalizāciju utt. Tomēr kreditoriem nebija tiesību atlikušā parāda samaksu panākt piespiedu kārtā, piemēram, konfiscējot uzņēmuma aktīvus vai pieprasot sākt bankrota procedūru pret uzņēmumu.

(28) Līdz 2003. gadam kreditori saņēma uzkrātos procentus saskaņā ar vienošanos. 2004.–2007. gadā *Larco* neguva peļņu, un tāpēc uzkrātie procenti netika atmaksāti. *PPC* ar *Larco* 2007. gadā noslēdza līgumu par izejvielām, ko atbalstīja visi kreditori; saskaņā ar šo līgumu *Larco* piegādāja uzņēmumam *PPC* brūnogles, tādējādi attiecīgi samazinot parāda summu. Parāds *PPC* pilnībā tika atmaksāts 2011. gadā.

(29) Bijušā *Larco* administrators centās panākt parāda samaksu, izmantojot juridiskus līdzekļus, un šķiet, ka konkrētas summas jau ir samaksātas. Līdz 2011. gadam saskaņā ar 1998. gada vienošanos bijušais *Larco* no atlikušā parāda daļas bija iekasējis EUR 5 miljonus. Tā kā bijušajam *Larco* ir parādi arī Grieķijas valstij, tā iekasēja visus šos EUR 5 miljonus.

(30) Attiecībā uz *Larco* tiešo parādu Grieķijas valstij – valsts regulāri sūtīja *Larco* rēķinus par parāda gada summu, norādot arī gadā uzkrātos procentus.

(31) Tāpēc Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka parāds, kas radies saskaņā ar 1998. gada vienošanos, nevar būt valsts līdzekļi un jebkurā gadījumā tas nerada *Larco* selektīvas priekšrocības.

3.3. **2. pasākums. Valsts garantija 2008. gadā**

(32) Grieķijas varas iestādes atsaucās uz paziņojumu par garantijām ([12]), jo īpaši šā paziņojuma 3.2. sadaļu, kurā ir nosacījumi, ar kuriem Komisija var nepieļaut valsts atbalsta elementu konkrētajā garantijā. Grieķijas varas iestādes apgalvoja:

a) garantijas piešķiršanas brīdī *Larco* nebija grūtībās nonācis uzņēmums;

b) piešķiršanas brīdī varēja precīzi noteikt garantijas apmēru;

c) garantija tika piešķirta parāda vērtspapīriem (obligāciju aizņēmums), un tāpēc garantētā summa bija lielāka par 80 % no atlikušās parāda daļas;

d) 1 % apmērā noteiktā garantijas prēmija bija tirgum atbilstīga cena, kas atspoguļoja *Larco* finansiālo stāvokli.

(33) Tāpēc Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka 2008. gadā piešķirtā valsts garantija nav uzskatāma par valsts atbalstu.

(34) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka 2. pasākums tika piešķirts saskaņā ar ministrijas 2008. gada 22. decembra lēmumu YA 2/93378/0025 un attiecās uz precīzu summu – EUR 30 000 000.

([12]) Komisijas Paziņojums par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.).

3.4. **3. pasākums. Kapitāla palielināšana 2009. gadā**

(35) Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka valsts iesaistīšanās kapitāla palielināšanā bija paredzēta, lai aizsargātu uzņēmuma vērtību, ņemot vērā tā paredzēto privatizāciju, un lai īstenotu pārstrukturēšanas plānu. Savā lēmumā valsts ņēma vērā *Larco* izaugsmes iespējas, tā aktīvu vērtību un vispārējo situāciju ferroniķeļa tirgū, kā arī pārstrukturēšanas un izmaksu samazināšanas pasākumus.

(36) *NBG* kapitāla palielināšanā ieguldīja 31 %. Pretēji valstij *NBG* nolēma savas tiesības izmantot tikai daļēji. Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka *NBG* mērķis bija saglabāt zināmu kontroli uzņēmumā, un tāpēc bankas darbības nebūtu jāuzskata par neuzticēšanos *Larco* nākotnei. Patiešām, *NBG* samazināja savu akciju daļu līdz Grieķijas tiesību aktos paredzētajai obligātajai minimālajai daļai, lai iegūtu veto tiesības, lemjot par konkrētiem svarīgiem jautājumiem direktoru padomē.

(37) Trešais akcionārs – *PPC* – pauda skaidru lēmumu nepiedalīties kapitāla palielināšanā, apzinoties, ka uzņēmuma akciju vērtība samazināsies. Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka *PPC* nepiedalījās kapitāla palielināšanā, jo tā mērķis bija saistībā ar uzņēmuma privatizāciju nodrošināt valstij iespēju iegūt lielāku akciju vairākumu.

(38) Tāpēc Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka valsts rīcība bija atbilstīga ieguldītāja rīcībai tirgus ekonomikā un ka tāpēc kapitāla palielināšana 2009. gadā nav uzskatāma par valsts atbalstu.

(39) Attiecībā uz piešķiršanas datumu Grieķijas varas iestādes nesniedza pārliecinošu informāciju. Akcionāru sapulces protokolā minēts, ka Grieķijas valsts 2009. gada 15. aprīlī kapitāla palielināšanai piešķīra EUR 15 000 000 saskaņā ar Finanšu ministrijas dokumentu Οικ2/27694/0025, lai palielinātu valsts kopējo akciju kapitālu, kura apmērs bija EUR 44 999 999,40. *Larco* 2009. gada finanšu pārskatā redzams, ka lēmums par kapitāla palielināšanu tika pieņemts 2009. gada 14. maijā, taču nav skaidrs, kad faktiski notika kapitāla iepludināšana.

3.5. **4. pasākums. Valsts garantija 2010. gadā**

(40) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka saistībā ar 1998. gada vienošanos bijušais *Larco* Grieķijas tiesās centās panākt *Larco* parāda atmaksu un ka ir pieņemti vairāki tiesas spriedumi un lēmumi par anulēšanu, cita starpā attiecībā uz apmēram EUR 10,5 miljonu lielu parāda summu ([13]).

(41) Saistībā ar *Larco* iesniegto pārsūdzību neatlīdzināma zaudējuma riska dēļ Grieķijas Augstākā tiesa atlika parāda samaksu aptuveni EUR 10,5 miljonu apmērā, līdz attiecīgā tiesa būs pieņēmusi galīgo spriedumu. Samaksa tika atlikta ar nosacījumu, ka *Larco* bijušajam *Larco* iesniegs garantijas vēstuli par atlikto summu. *NBG* piešķīra *Larco* garantijas vēstuli par apmēram EUR 10,8 miljoniem (EUR 10,5 miljoni no sākotnēji apstrīdētās parāda summas + EUR 0,3 miljoni – maksa par juridiskajiem pakalpojumiem un izdevumi). Savukārt garantijas vēstuli sedza valsts garantija par visu summu uz neierobežotu laikposmu, garantijas prēmija bija 2 % gadā.

(42) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka šo pasākumu valsts piešķīra kā akcionāre ar mērķi nodrošināt parāda samaksas atlikšanas nosacījumus un aizsargāt savus ieguldījumus no parādiem, kuru atmaksas termiņš ir beidzies. Pretējā gadījumā parāda samaksas atlikšanu nevarētu īstenot, un bijušajam *Larco* būtu tiesības panākt parāda iekasēšanu, iespējams, konfiscējot *Larco* aktīvus. Tādējādi *Larco* kļūtu maksātnespējīgs. Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka bez valsts garantijas *NBG* nebūtu piešķīrusi garantijas vēstuli.

(43) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka 4. pasākums tika piešķirts saskaņā ar ministrijas 2010. gada 10. maija lēmumu YA 2/923/0025 un attiecās uz precīzu summu – EUR 10 510 824,95, pieskaitot EUR 310 000 lielu maksu par juridiskajiem pakalpojumiem un izdevumiem, tādējādi kopumā bija piešķirti EUR 10 820 824,95.

3.6. **5. pasākums. Garantijas vēstules, kas aizstāj nodokļu naudas soda priekšapmaksu 2010. gadā**

(44) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka apstrīdētais pasākums attiecas uz papildu nodokli, nevis uz nodokļu naudas sodu. Papildu nodoklis tika piemērots, jo – pretēji *Larco* apgalvojumam – nodokļu iestādes neatzina, ka zaudējumi, ko radīja līgumi par riska ierobežošanu, būtu jāatņem no *Larco* tīrā ieņēmuma summas. Grieķijas varas iestādes arī paskaidroja, ka tiesa uzņēmumam *Larco* lūdza iesniegt garantijas vēstules par kopējo summu EUR 4,7 miljonu apmērā.

([13]) Bijušais *Larco* apgalvo, ka šī summa ir procenti, kas uzkrāti saskaņā ar 1998. gada līgumā atzīto principu.

(45) Grieķijas varas iestādes iesniedza pierādījumus, ka saskaņā ar vispārēju tiesību aktu noteikumu *Larco* bija tiesības papildu nodokļa priekšapmaksu aizstāt ar garantijas vēstulēm. Tiesas spriedumā, ar kuru *Larco* saskaņā ar valsts tiesību aktiem ([14]) tika atļauts papildu nodokļa priekšapmaksu aizstāt ar garantijas vēstulēm, tika piemērota līdzsvarošanas pārbaude, ņemot vērā izdevīgumu kreditoram (valstij) un debitora dzīvotspēju (*Larco*), un tāpēc tika pieņemts lēmums uz laiku atlikt pienākumu veikt priekšapmaksu EUR 47 miljonu apmērā (proti, 25 % no papildu nodokļa summas), aizstājot to ar garantijas vēstulēm kopumā par EUR 4,7 miljoniem. Minētā atlikšana bija jāpiemēro līdz galīgā lēmuma pieņemšanai tiesvedībā, ko *Larco* par papildu nodokļa piemērošanu bija ierosinājis pret valsti.

(46) Grieķijas varas iestādes arī apgalvoja, ka valsts tiesu lēmumus nevar attiecināt uz valsti.

(47) Grieķijas varas iestādes arī paskaidroja, ka, neraugoties uz samaksas pagaidu atlikšanu, valsts faktiski anulēja šādas atlikšanas finansiālo ietekmi, uzņēmuma *Larco* papildu nodokļa summu kompensējot ar summām, kas valstij jāmaksā *Larco*, piemēram, ienākuma nodoklis vai PVN ieņēmumi. Tāda iespēja bija atļauta nesen pieņemtajos tiesību aktos, lai Grieķijā paātrinātu nodokļu iekasēšanu.

(48) Tādējādi valsts faktiski jau bija iekasējusi vismaz EUR 16,1 miljonus no *Larco* papildu nodokļa priekšapmaksas summas.

3.7. **6. pasākums. Valsts garantijas 2011. gadā**

(49) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka garantiju piešķiršanas brīdī nevienam no abiem aizdevumiem nebija beidzies samaksas termiņš. Aizdevumu EUR 20 miljonu apmērā piešķīra *ATE Bank*, lai refinansētu senāku aizdevumu EUR 20 miljonu apmērā, kura samaksas termiņš bija beidzies.

(50) Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka abām valsts garantijām netika izmantoti valsts līdzekļi, jo valsts uzņēmumam *Larco* bija parādā EUR 60 miljonus no PVN ieņēmumiem. Tāpēc, ja garantijas tiktu izmantotas, attiecīgās summas varētu kompensēt valsts atlikušo parādu.

(51) Varas iestādes arī apgalvoja, ka gadījumā, ja pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, būtu jāatzīst, ka tas ir saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas atbilst valsts pasākumu pagaidu shēmai ([15]) un attiecīgajai Grieķijas pagaidu shēmai attiecībā uz aizdevumu garantijām ("pagaidu garantiju shēma") ([16]). Proti, varas iestādes uzskatīja, ka neatkarīgi no tā, ka pasākuma piešķiršanas brīdī *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums, bija izpildīti arī citi minētās shēmas nosacījumi:

a) *Larco* bija liels uzņēmums;

b) EUR 30 miljonu aizdevums bija aizdevums ieguldījumiem, no šīs summas EUR 20 miljoni bija aizdevums, lai refinansētu senāku aizdevumu, kas bija piešķirts ieguldījumiem;

c) garantijas tika piešķirtas līdz 2011. gada beigām;

d) abu garantēto aizdevumu kopējā summa tikai par EUR 3 miljoniem pārsniedza *Larco* gada izdevumus darba algām;

e) garantijas sedza 100 % aizdevuma, taču Grieķijas ekonomikas īpašā stāvokļa dēļ šāds pasākums bija *Larco* vienīgā iespēja piekļūt finansējumam;

f) garantijās bija iekļauta prēmija 1 % apmērā, kas jāuzskata par tirgum atbilstīgu prēmiju.

(52) Visbeidzot, Grieķijas varas iestādes apgalvoja – ja Komisija secinātu, ka pasākums ir atbalsts un ka pagaidu garantiju shēmas nosacījumi nav izpildīti, pasākums būtu jāuzskata par glābšanas atbalstu. Būtu jāuzskata, ka par šādu atbalstu ir paziņots, jo Komisija par minēto pasākumu tika informēta 2012. gada 16. martā atbildēs uz aptaujas jautājumiem, veicot sākotnējo izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas.

(53) Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka atbalsts atbilda Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs noteiktajām prasībām:

a) tas bija likviditātes atbalsts aizdevuma garantiju veidā;

b) tas tika garantēts nopietnu sociālu problēmu dēļ, un tam nebija pārmērīgi negatīva plašāka ietekme uz citām dalībvalstīm;

([14]) Administratīvo procedūru kodeksa 200.–205. pants.
([15]) Valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēma, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV C 83, 7.4.2009., 1. lpp.).
([16]) N 308/09, pieņemts 2009. gada 30. jūnijā.

c) Grieķijas varas iestādes kopā ar Komisiju gatavoja pārstrukturēšanas plānu;

d) atbalsts bija ierobežots līdz summai, kas vajadzīga, lai saglabātu uzņēmuma komercdarbību noteiktā laikposmā;

e) piešķirot atbalstu, tika ievērots nosacījums "vienreiz un pēdējoreiz", jo *Larco* iepriekš nebija piešķirts glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts;

f) *Larco* valstij iesniedza darbības plānu, kur pamatoja ieguldījumiem vajadzīgos EUR 30 miljonus.

(54) Grieķijas varas iestādes paskaidroja, ka 6. pasākums tika piešķirts saskaņā ar i) ministrijas 2011. gada 30. decembra lēmumu YA 2/95156/0025 un attiecās uz precīzu summu – EUR 30 000 000 un ii) ministrijas 2011. gada 30. decembra lēmumu YA 2/95161/0025 un attiecās uz precīzu summu – EUR 20 000 000.

4. **NOVĒRTĒJUMS**

(55) Šajā lēmumā aplūkots sākotnējais jautājums par to, vai *Larco* ir grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē. Tādēļ lēmumā tiks izvērtēts, vai pārbaudāmie pasākumi ir valsts atbalsts uzņēmumam *Larco* Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē un, visbeidzot, vai šāds atbalsts varētu būt saderīgs ar iekšējo tirgu.

4.1. ***Larco* grūtības**

(56) Komisija 2013. gada 6. marta lēmumā un jo īpaši tā 18.–25. apsvērumā secināja, ka laikā, kad tika piešķirti 6 apstrīdētie pasākumi, *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums. *Larco* galvenie finanšu dati 2007.–2011. gadā redzami tabulā:

Larco galvenie finanšu dati 2007.–6./2012. gadā (EUR miljoni)

	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2010.g.	2011.g.	1. pusgads 2012. (*)
Apgrozījums	549,3	284	98,8	239	311	154,6
EBT	23	– 116	– 105	6,4	6,5	– 12,2
Statūtkapitāls	163,8	163,8	109	109	109	109
Pašu kapitāls	104	– 0,4	– 35	– 31	– 26	– 39
Kopējais parāds	141,2	230,1	233,9	261,8	262,7	326,0
Parāds/pašu kapitāls (attiecība)	1,3	– 575,0	– 6,6	– 8,3	– 10,1	– 8,4

(*) *HRADF* iesniegtie dati.

(57) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību tiek uzskatīta par nonākušu grūtībās, ja "ir zudusi vairāk nekā puse to statūtkapitāla un vairāk nekā ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos". Tajā atspoguļots pieņēmums, ka uzņēmums, kas zaudējis milzīgu daļu sava statūtkapitāla, nespēs apturēt zaudējumus, kuri īstermiņā vai vidējā termiņā gandrīz noteikti novedīs to līdz nespējai turpināt darbību (kā noteikts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9. punktā).

(58) Turklāt saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktu uzņēmumu var uzskatīt par grūtībās esošu uzņēmumu, "ja novērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parāda pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai nulles neto aktīvu vērtība". Šajā ziņā Vispārējā tiesa ir spriedusi: "negatīva pamatkapitāla esamība, kura […] var tikt uzskatīta par būtisku norādi uz to, ka uzņēmums ir nonācis finanšu grūtību situācijā" ([17]).

([17]) Apvienotās lietas T-102/07 Saksijas brīvvalstspret Komisiju un T-120/07 *MB Immobilien and MB System* pret Komisiju, Krājums, 2010., II-585. lpp., 106. punkts.

(59) *Larco* finanšu pārskatos par 2007.–2012. gada pirmo pusgadu redzams, ka uzņēmuma statūtkapitāls nav samazinājies vairāk par pusi. Tomēr tajā pašā laikposmā uzņēmuma pašu kapitāls bija negatīvs. Iepriekšējās lietās Komisija uzskatīja, ka tad, ja uzņēmumam ir negatīvs pašu kapitāls, ir zaudēts viss uzņēmuma statūtkapitāls un ir *a priori* jāpieņem, ka ir izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta kritēriji ([18]).

(60) *Larco* lietā Komisija uzskata, ka, šķiet, tikai tā statūtkapitāls nav samazinājies vairāk par pusi, jo uzņēmums neveica atbilstīgus pasākumus, kas parasti paredzēti Grieķijas tiesību aktos ([19]). Šādu atbilstīgu pasākumu mērķis ir panākt uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanu no negatīva uz pozitīvu, vienlaikus palielinot to līdz pienācīgam līmenim. Šādi atbilstīgi pasākumi varētu būt vai nu zaudējumu kapitalizācija, vai kapitāla palielināšana, vai abi minētie pasākumi.

(61) Šajā ziņā Komisija uzskata, ka zaudējumu kapitalizācija būtu izraisījusi uzņēmuma statūtkapitāla zaudējumu, jo uzkrāto zaudējumu summa būtu lielāka par statūtkapitāla summu. Tādēļ Komisija uzskata, ka šajā lietā kopš 2008. gada ir izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta kritēriji.

(62) Turklāt attiecībā uz kritērijiem Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punktā – *Larco* apgrozījums būtiski samazinājās no 2007. līdz 2009. gadam, un 2008. un 2009. gadā uzņēmums cieta vērā ņemamus zaudējumus, kuru kopējā summa bija EUR 221 miljons (attiecīgi EUR 116 miljoni un EUR 105 miljoni). Uzņēmums 2010. un 2011. gadā palielināja apgrozījumu un ieņēmumus, taču šis palielinājums nebija pietiekams, lai nodrošinātu *Larco* sanāciju. Tajā pašā laikposmā uzņēmuma pašu kapitāls joprojām bija negatīvs, un parāda summa turpināja palielināties. Turklāt 2012. gada pirmajā pusgadā *Larco* darbība atkal radīja zaudējumus.

(63) Komisija nepiekrīt Grieķijas varas iestāžu apsvērumam, ka 2008. un 2009. gadā *Larco* nebija grūtībās nonācis uzņēmums, jo zaudējumus radīja ferronikeļa cenu samazināšanās.

(64) Pirmkārt, fakts, ka ferroniķeļa cenu samazināšanās radīja zaudējumus un pastiprināja *Larco* grūtības, pats par sevi nemazina konstatējumu, ka uzņēmumam *Larco* bija parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes. Lai novērstu zaudējumus, stabilam uzņēmumam nevajadzētu pielāgot savas izmaksas šādām cenu pārmaiņām.

(65) Otrkārt, 2008. un 2009. gadā uzņēmumam bija negatīvs pašu kapitāls un pieaugoša parāda summa (63 % palielinājums 2007.–2008. gadā). Lai gan pēc 2010. gada ferroniķeļa cena un apgrozījums būtiski palielinājās, vēlākie *Larco* finanšu rezultāti norāda, ka uzņēmumam joprojām bija grūtības. Tāpēc nevar secināt, ka zaudējumus 2008. un 2009. gadā radīja tikai zemās ferroniķeļa cenas.

(66) Ņemot vērā minēto, tiek secināts, ka 6 apstrīdēto pasākumu piešķiršanas brīdī *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē.

4.2. **Valsts atbalsta esība**

(67) Līguma 107. panta 1. punktā noteikts – "ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl šāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".

(68) Saskaņā ar Komisijas iedibināto praksi un tās apstiprinājumu judikatūrā, lai noteiktu, vai valsts institūcijas un uzņēmuma darījums uzskatāms par valsts atbalstu, kritērijs ir tirgus ekonomikas ieguldītāja vai kreditora princips ("TEIP" vai "TEKP") ([20]). Saskaņā ar šo principu valstij, ja tā tirgū darbojas kā komerciāls uzņēmums, ir jārīkojas kā privātam tirgus dalībniekam. Ja valsts tā nerīkojas, varētu būt runa par valsts atbalstu. Tādējādi atbalsta esības novērtēšanai izšķirošs ir jautājums, vai privāts tirgus dalībnieks līdzīgā situācijā būtu rīkojies tāpat. Piemērojot šo principu, apsvērumus, kas nav saistīti ar ekonomiku, nevar ņemt vērā, lai pamatotu atbalsta pasākumu piešķiršanu.

([18]) Komisijas lēmums lietā C 38/07 *Arbel Fauvet Rail* (OV L 238, 5.9.2008., 27. lpp.), Komisijas lēmums lietā C 27/10 *United Textiles* (OV L 279, 12.10.2012., 30. lpp.).

([19]) Saskaņā ar Grieķijas likuma Nr. 2190/1920 47. pantu, ja uzņēmuma pašu kapitāls samazinās vairāk par 50 % no tā akciju kapitāla, uzņēmuma akcionāriem jāpieņem lēmums (sešos mēnešos pēc attiecīgā finanšu gada beigām) vai nu likvidēt uzņēmumu, vai pieņemt citus pasākumus.

([20]) Sk., piem., spriedumu lietā C-305/89 Itālija pret Komisiju *(Alfa Romeo)*, Krājums, 1991., I-1603. lpp., 18. un 19. punkts; lietā T-16/96 *Cityflyer Express* pret Komisiju, Krājums, 1998., II-757. lpp., 51. punkts; apvienotajās lietās T-129/95, T-2/96 un T-97/96 *Neue Maxhütte Stahlwerke and Lech-Stahlwerke* pret Komisiju, Krājums, 1999., II-17, 104. punkts; apvienotajās lietās T-268/08 un T-281/08 *Land Burgenland and Austria* pret Komisiju, Krājums, 2012., II-0000. lpp., 48. punkts.

4.2.1. *1. pasākums. Neatmaksātais parāds finanšu ministrijai*

(69) Pamatojoties uz pieejamo informāciju, Komisija nevar piekrist Grieķijas varas iestāžu apgalvojumam, ka *OER* piešķirtais kredīts bija privāts kredīts. Saskaņā ar Grieķijas Likumu Nr. 1386/1983 (1. pants) ([21]), ar ko izveido *OER*, "*OER* darbība ir valsts sociālo interešu labā, un to pārrauga valsts". Tā paša likuma 3. pantā teikts, ka valsts ir vienīgā *OER* akcionāre. Turklāt valstij ir iespēja tieši norīkot direktoru padomes priekšsēdētāju un divus no astoņiem locekļiem, bet netieši – četrus locekļus. No minētā izriet, ka *OER* līdzekļi ir valsts līdzekļi, un tāpēc, šķiet, jebkuru *OER* kredītu var uzskatīt par valsts kredītu.

(70) Grieķijas varas iestāžu iesniegtie pierādījumi liecina, ka par *Larco* parādu *OER* (vēlāk nodots valstij) regulāri ir ziņots un par to izrakstīti rēķini saskaņā ar 1998. gada vienošanos par parāda samaksu. Daļa no parāda tika iekasēta, kad uzņēmuma ienesīguma dēļ tas bija iespējams. Šajā laikposmā *Larco* veica ieguldījumus, kas samazināja atmaksājamo summu, tomēr visi kreditori bija piekrituši šiem ieguldījumiem. Saskaņā ar vienošanos kreditoriem nebija tiesību atlikušā parāda samaksu panākt piespiedu kārtā.

(71) Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek secināts, ka 1. pasākums atbilst TEKP, jo valsts, būdama kreditore, rīkojās tādā veidā, kā rīkotos privāts kreditors, proti, izmantojot visus savā rīcībā esošos līdzekļus un ievērojot līgumiski saskaņotu sistēmu, lai iekasētu savu aizdevumu.

4.2.2. *2. pasākums. Valsts garantija 2008. gadā*

(72) Valsts garantijas apdraudēja valsts līdzekļus, jo garantijas izmantošanas gadījumā tā tiktu maksāta no valsts budžeta. Turklāt visas garantijas, kas netiek pienācīgi atmaksātas, nozīmē valsts finanšu līdzekļu zaudējumu. Tāpēc attiecībā uz šo pasākumu ir izpildīts kritērijs par valsts līdzekļiem un piedēvējamību valstij, to Grieķijas varas iestādes neapstrīd.

(73) Komisija nepiekrīt Grieķijas varas iestāžu apgalvojumam, ka ir izpildīti paziņojuma par garantijām 3.2. sadaļas nosacījumi. Komisija ir konstatējusi, ka 2008. gadā *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums. Turklāt, ņemot vērā *Larco* būtiskās finansiālās grūtības, jo īpaši lielo starpību starp parāda un pašu kapitāla summām, nevar uzskatīt, ka gada garantijas prēmija 1 % apmērā atspoguļo garantēto aizdevumu saistību neizpildes risku.

(74) Komisija uzskata, ka saprātīgs tirgus kreditors šādos apstākļos uzņēmumam *Larco* garantiju nepiešķirtu. Tā kā pasākums tika veikts selektīvi uzņēmumam *Larco*, Komisija secina, ka 2008. gadā piešķirtā valsts garantija saņēmējam rada selektīvas priekšrocības.

(75) Uzņēmums *Larco* darbojas nozarē, kuras produktus tirgo dalībvalstīs, un pats uzņēmums lielāko savas produkcijas daļu eksportē uz citām dalībvalstīm. Turklāt līdztekus Grieķijai niķeli iegūst, kausē un bagātina vēl 6 dalībvalstīs, proti, Apvienotajā Karalistē ([22]), Austrijā, Francijā (Jaunkaledonijā), Somijā, Spānijā un Zviedrijā. Niķeli tirgo gandrīz visās dalībvalstīs ([23]).

(76) Apstrīdētie pasākumi nodrošina *Larco* iespēju turpināt darbību, lai, pretēji citiem konkurentiem, kuriem ir finansiālas grūtības, to neietekmētu sekas, ko parasti izraisa uzņēmuma sarežģītie finanšu rezultāti. Tas kropļo konkurenci, jo citiem tā paša tirgus uzņēmumiem jānodrošina darbība bez šāda valsts atbalsta.

(77) Tāpēc Komisija secina, ka 2. pasākums ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Komisija uzskata, ka atbalsta summa ir vienāda ar garantētā aizdevuma summu, jo ir apšaubāms, ka *Larco*, ņemot vērā tā ekonomiskās problēmas, būtu varējis saņemt finansējumu, neatkarīgi no nosacījumiem. Proti, Komisija uzskata, ka *Larco* saņēma priekšrocības, kas ir līdzvērtīgas garantētā aizdevuma summai, jo bez valsts garantijas tam nebūtu iespēju saņemt šādu finansējumu tirgū.

(78) Komisijai nav informācijas, ka garantija būtu izmantota.

4.2.3. *3. pasākums. Kapitāla palielināšana 2009. gadā*

(79) Valstij piedaloties *Larco* akciju kapitāla palielināšanā 2009. gadā, tika izmantoti valsts līdzekļi, un tā ir piedēvējama valstij. Tāpēc šis kritērijs ir izpildīts, un Grieķijas varas iestādes to neapstrīd.

([21]) "Grieķijas Republikas Oficiālais Vēstnesis" *FEK* A-107.

([22]) Avoti: avots: *British Geological Survey,* Eiropas Kalnrūpniecības nozares statistikas dati 2006.–2010. gadā http://www.bgs.ac.uk/; arī Niķeļa institūts, HTTP://WWW.NICKELINSTITUTE.ORG.

([23]) Avots: *British Geological Survey,* Eiropas Kalnrūpniecības nozares statistikas dati 2006.–2010. gadā HTTP://WWW.BGS.AC.UK/.

(80) Komisija no Grieķijas varas iestādēm nav saņēmusi pārliecinošus pierādījumus, kas pamatotu varas iestāžu apgalvojumu, ka valsts rīkojās kā saprātīgs tirgus ieguldītājs. Patiešām, ņemot vērā pierādījumiem iesniegto akcionāru sapulces protokolu, var uzskatīt, ka, lai gan *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums, pirms kapitāla palielināšanas akcionāriem netika iesniegts pārstrukturēšanas plāns. Turklāt kapitāla palielināšanas galīgā summa galu galā bija nepietiekama, lai segtu *Larco* negatīvo pašu kapitālu, un tāpēc to nevarētu uzskatīt par pasākumu, kas aizsargā uzņēmuma vērtību un atbalsta tā pārstrukturēšanu.

(81) Attiecībā uz *NBG* līdzdalību Komisija atgādina Tiesas precizējumu, ka "vienlaicīgums – pat nozīmīgu privāto ieguldījumu gadījumā – pats par sevi nevar būt pietiekams, lai secinātu atbalsta neesību EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, neņemot vērā citus atbilstošus faktiskos un tiesiskos elementus ([24])".

(82) Patiešām, *NBG* daļēju piedalīšanos nevar izmantot, lai pierādītu valsts un privāto akcionāru ieguldījuma vienlaicīgumu, jo *NBG* attiecībā pret *Larco* bija ne vien akcionārs, bet arī kreditors. Tāpēc tās lēmums daļēji piedalīties kapitāla palielināšanā bija līdzeklis, lai aizsargātu ne vien savu ieguldījumu vērtību, bet arī savu – kreditora stāvokli.

(83) Turklāt valsts jau 2008. gadā piešķīra *Larco* valsts garantiju. Tāpēc, kā noteikts attiecīgajā judikatūrā, valsts līdzdalību 2009. gadā kapitāla palielināšanā nevar skatīt atsevišķi, bet tā jāizvērtē saistībā ar atbalsta pasākumiem ([25]).

(84) Visbeidzot, akcionāru sapulces protokols neapstiprina Grieķijas varas iestāžu apgalvojumu, ka *PPC* nolūks bija nodrošināt valstij iespēju iegūt lielāku akciju vairākumu. Tieši pretēji – *PPC* tikai paziņoja, ka nepiedalīsies akciju kapitāla palielināšanā.

(85) Tāpēc Komisija uzskata, ka saprātīgs tirgus ieguldītājs šādos apstākļos nepiedalītos *Larco* akciju kapitāla palielināšanā. Tā kā pasākums tika veikts selektīvi uzņēmumam *Larco*, Komisija secina, ka valsts piedalīšanās 2009. gadā kapitāla palielināšanā saņēmējam radīja selektīvas priekšrocības.

(86) Ņemot vērā iemeslus, kas iepriekš izklāstīti 75.–76. apvērumā, attiecīgais pasākums varēja ietekmēt tirdzniecību dalībvalstu starpā un kropļot konkurenci.

(87) Tāpēc Komisija secina, ka 3. pasākums ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Tā kā netiek apstrīdēts, ka valsts pilnībā izmantoja savas tiesības akciju kapitāla palielināšanā [nav skaidrs], 3. pasākuma vērtība ir EUR 44 999 999,40.

(88) Attiecībā uz piešķiršanas datumu 2009. gada 14. maija akcionāru sapulces protokolā redzams, ka Grieķijas valsts 2009. gada 15. aprīlī ([26]) kapitāla palielināšanai piešķīra EUR 15 000 000, lai palielinātu valsts kopējo akciju kapitālu [nav skaidrs], kura apmērs bija EUR 44 999 999,40. Komisijai nav zināms datums, kad tika piešķirta akciju kapitāla palielināšanai paredzētā valsts ieguldījuma atlikusī summa.

4.2.4. *4. pasākums. Valsts garantija 2010. gadā*

(89) Tādu pašu iemeslu dēļ kā saistībā ar 2. pasākumu attiecībā uz 4. pasākumu ir izpildīts kritērijs par valsts līdzekļiem un piedēvējamību valstij, un to Grieķijas varas iestādes neapstrīdēja.

(90) Komisija atzina, ka akcionāru parastā komercdarbības prakse varētu būt garantiju piešķiršana apstākļos, kas līdzīgi apstākļiem šajā lietā. Tomēr tā kā *NBG* arī bija *Larco* akcionāre, Komisija uzskata, ka akcionāri parasti līdzīgās daļās sadalītu izdevumus, ko rada apstrīdētā garantija. Tieši pretēji – valsts, sniedzot parāda garantiju, uzņēmās visu risku, lai gan *Larco* bija grūtības un tā parāda apmērs jau bija palielinājies.

(91) Attiecībā uz 2. pasākumu paziņojuma par garantiju 3.2. sadaļas noteikumi vispār nav izpildīti, jo nevar uzskatīt, ka 2 % prēmija atspoguļo *Larco* saistību neizpildes risku.

([24]) Tiesas 2012. gada 11. septembra spriedums lietā T-565/08 *Corsica Ferries* pret Komisiju, 122. punkts.
([25]) Spriedums apvienotajās lietās C-399 10 P un C-401 10 P *Bouygues SA, Bouygues Télécom SA* pret Komisiju, un lietā T-11/95 *BP Chemicals* pret Komisiju [1998.], 171. punkts.
([26]) Saskaņā ar finanšu ministrijas dokumentu Οικ2/27694/0025.

(92) Tāpēc Komisija uzskata, ka saprātīgs tirgus kreditors šādos apstākļos uzņēmumam *Larco* garantiju nepiešķirtu. Tā kā pasākums tika veikts selektīvi uzņēmumam *Larco*, Komisija secina, ka tas saņēmējam rada selektīvas priekšrocības.

(93) Ņemot vērā iemeslus, kas iepriekš izklāstīti 75.–76. apvērumā, attiecīgais pasākums varēja ietekmēt tirdzniecību dalībvalstu starpā un kropļot konkurenci.

(94) Tāpēc Komisija secina, ka 4. pasākums ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Komisija uzskata, ka atbalsta summa ir vienāda ar garantēto summu, jo ir skaidrs, ka neatkarīgi no nosacījumiem saprātīgs tirgus dalībnieks nevarētu garantēt šādu summu uzņēmumam *Larco*, ņemot vērā tā ekonomiskās problēmas. Proti, Komisija uzskata, ka *Larco* saņēma priekšrocības, kas ir līdzvērtīgas garantētajai summai, jo bez valsts garantijas tam nebūtu iespēju saņemt šādu garantiju tirgū.

(95) Komisijai nav informācijas, ka garantija būtu izmantota.

4.2.5. *5. pasākums. Garantijas vēstules, kas aizstāj papildu nodokļa priekšapmaksu 2010. gadā*

(96) Komisija ņem vērā Grieķijas varas iestāžu paskaidrojumus par 5. pasākuma faktiskajiem apstākļiem.

(97) Ņemot vērā Grieķijas varas iestāžu sniegtos pierādījumus, Komisija piekrīt, ka tiesības papildu nodokļa priekšapmaksu aizstāt ar garantijas vēstulēm *Larco* piešķīra tiesa, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kas līdzīgā situācijā būtu jāpiemēro ikvienam uzņēmumam. Tāpēc Komisija secina, ka 5. pasākums neradīja selektīvas priekšrocības *Larco*.

4.2.6. *6. pasākums. Valsts garantijas 2011. gadā*

(98) Komisija ņem vērā Grieķijas varas iestāžu paskaidrojumus par 6. pasākuma faktiskajiem apstākļiem.

(99) Komisija nepiekrīt Grieķijas varas iestādēm, ka 6. pasākumā nav iekļauti valsts līdzekļi. Pirmkārt, kā paskaidrots saistībā ar 2. pasākumu, valsts garantijas apdraudēja valsts līdzekļus, jo garantijas izmantošanas gadījumā tā tiktu maksāta no valsts budžeta. Turklāt visas garantijas, kas netiek pienācīgi atmaksātas, izmantojot tirgum atbilstīgu prēmiju, nozīmē valsts finanšu līdzekļu zaudējumu. Turklāt apgalvojums par atlikušo parāda daļu – EUR 60 miljoniem PVN – šķiet pretrunā apsvērumiem saistībā ar 5. pasākumu, kur Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka tās likumīgi un ar nolūku nav atmaksājušas atmaksājamo PVN summu, lai kompensētu atlikto papildu nodokļa priekšapmaksu.

(100) Tāpēc Komisija uzskata, ka attiecībā uz šo pasākumu ir izpildīts kritērijs par valsts līdzekļiem un piedēvējamību valstij.

(101) Līdzīgi kā attiecībā uz 2. un 4. pasākumu nav izpildīti visi paziņojuma par garantijām 3.2. sadaļas nosacījumi.

(102) Tāpēc Komisija uzskata, ka saprātīgs tirgus kreditors šādos apstākļos uzņēmumam *Larco* garantiju nepiešķirtu. Tā kā pasākums tika veikts selektīvi uzņēmumam *Larco*, Komisija secina, ka tas saņēmējam rada selektīvas priekšrocības.

(103) Ņemot vērā iemeslus, kas iepriekš izklāstīti 75.–76. apvērumā, attiecīgais pasākums varēja ietekmēt tirdzniecību dalībvalstu starpā un kropļot konkurenci.

(104) Tāpēc Komisija secina, ka 6. pasākums ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē. Tāpat kā attiecībā uz 2. pasākumu Komisija uzskata, ka atbalsta summa ir līdzvērtīga garantētā aizdevuma summai, jo ir apšaubāms, ka *Larco*, ņemot vērā tā ekonomiskās problēmas, būtu varējis saņemt finansējumu, neatkarīgi no nosacījumiem.

(105) Komisijai nav informācijas, ka garantija būtu izmantota.

4.2.7. *Secinājums par valsts atbalsta esību*

(106) Ņemot vērā minēto, Komisija uzskata, ka 1. un 5. pasākums nav valsts atbalsts, savukārt 2., 3., 4. un 6. pasākums ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

(107) Tādējādi 2. pasākumā valsts atbalsta apmērs bija EUR 30 000 000, un tas tika piešķirts 2008. gada 22. decembrī. Valsts atbalsta apmērs 3. pasākumā bija EUR 44 999 999,40, tomēr Grieķijas varas iestādēm jāprecizē piešķiršanas datums(-i). Valsts atbalsta apmērs 4. pasākumā bija EUR 10 820 824,95, un tas tika piešķirts 2010. gada 10. maijā, bet 6. pasākumā valsts atbalsta summa bija EUR 50 000 000 (saskaitot EUR 30 000 000 + EUR 30 000 000), kas tika piešķirta 2011. gada 30. decembrī.

4.3. **Nelikumīgs atbalsts**

(108) 2., 3., 4. un 6. pasākums ir valsts atbalsts, un tie tika piešķirti, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punkta noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības. Tāpēc šie pasākumi ir nelikumīgs valsts atbalsts.

4.4. **Atbalsta saderība**

(109) Tā kā konkrētie pasākumi ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, to saderība jāizvērtē, ņemot vērā šā panta 2. un 3. punktā minētos izņēmumus.

(110) Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstij jāpaskaidro iespējamais atbilstības pamatojums un jāpierāda, ka ir izpildīti šādas atbilstības nosacījumi ([27]).

4.4.1. *2., 4. un 6. pasākuma saderība*

(111) Attiecībā uz 2. un 4. pasākumu Grieķijas varas iestādes nepamatoja iespējamo atbilstību, jo tās apgalvoja, ka šie pasākumi nav valsts atbalsts.

(112) Tā kā minētie pasākumi ir valsts atbalsts, tie jāizvērtē attiecībā uz atbilstību Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam un jo īpaši Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm, jo *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums vismaz no 2008. gada. Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 20. punktu "šādu uzņēmumu nevar uzskatīt par piemērotu instrumentu citu sabiedriskās kārtības mērķu veicināšanai, kamēr netiek nodrošināta tā dzīvotspēja. Rezultātā Komisija uzskata, ka atbalsts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem var sekmēt saimnieciskās darbības attīstību, negatīvi neietekmējot tirdzniecību, kas būtu pretrunā ar Kopienas interesēm, tikai tad, ja tiek izpildīti šajās pamatnostādnēs paredzētie nosacījumi".

(113) Tomēr šajā gadījumā nav izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi (3.1. sadaļa). Garantijas netika atceltas pēc sešiem mēnešiem, un Grieķijas varas iestādes neiesniedza pārstrukturēšanas plānu, kas būtu atjaunojis uzņēmuma dzīvotspēju, netika arī īstenoti kompensējoši pasākumi, lai mazinātu konkurences kropļojumus. Visbeidzot, nav pierādījumu, ka atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minumam, proti, veicot būtisku paša atbalsta saņēmēja ieguldījumu. Varas iestādes neiesniedza likvidācijas plānu.

(114) Attiecībā uz 6. pasākumu Grieķijas varas iestādes apgalvoja, ka tas bija saderīgs ar pagaidu shēmu un pagaidu garantiju shēmu un ka tas jebkurā gadījumā uzskatāms par glābšanas atbalstu.

(115) Komisija nepiekrīt Grieķijas varas iestāžu apgalvojumiem. Komisija uzskata, ka valsts pasākumu pagaidu shēmas un pagaidu garantiju shēmas nosacījumi nebija izpildīti, jo *Larco* bija grūtībās nonācis uzņēmums. Abu uzņēmumam *Larco* piešķirto garantiju kopējā summa bija lielāka par *Larco* gada izdevumiem darba algām, garantijas summa pārsniedza 90 % darba algu summas, un 1 % gadā nevar uzskatīt par tirgum atbilstīgu prēmiju, kas atspoguļo saistību neizpildes risku.

(116) Attiecībā uz apgalvojumu, ka minētais pasākums bija glābšanas atbalsts, jāsaka – lai gan Komisija kopš 2011. gada ir apspriedusies ar Grieķijas varas iestādēm par *Larco*, varas iestādes nekad nav minējušas, ka 2011. gadā piešķirtās garantijas būtu jāuzskata par glābšanas atbalstu, un par to nekad nav sniegušas paziņojumu. Patiešām, Grieķijas varas iestādes 2012. gada 16. martā atbildēs uz aptaujas jautājumiem skaidri paziņoja, ka uzņēmums pēdējos 10 gados glābšanas un/vai pārstrukturēšanas atbalstu nav saņēmis.

([27]) Spriedums lietā C-364/90 Itālija pret Komisiju, Krājums, 1993., I-2097. lpp., 20. punkts.

(117) Šajā lietā jebkurā gadījumā nav izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi. Garantijas, kas bija piešķirtas 2011. gadā, netika atceltas pēc 6 mēnešiem, un Grieķijas varas iestādes neiesniedza pārstrukturēšanas plānu vai likvidācijas plānu. Darbības plāns, kurā bija pamatoti ieguldījumiem nepieciešamie EUR 30 miljoni, nevar būt pamats atbilstīgam pārstrukturēšanas plānam, kas prasīts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs. Tas ir tāpēc, ka šā plāna mērķis nebija uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošana un nebija paredzēti kompensējoši pasākumi, lai mazinātu konkurences kropļojumus. Visbeidzot, nebija pierādījumu, ka atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minumam, proti, veicot būtisku paša atbalsta saņēmēja ieguldījumu. Varas iestādes vispār neiesniedza likvidācijas plānu.

(118) Komisija nav konstatējusi citu 2., 4. un 6. pasākuma saderības iespējamo pamatojumu.

(119) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka 2., 4. un 6. pasākums nav saderīgi ar iekšējo tirgu.

4.4.2. *3. pasākuma saderība*

(120) Grieķijas varas iestādes nepamatoja 3. pasākuma iespējamo atbilstību, jo tās apgalvoja, ka šis pasākums nav valsts atbalsts.

(121) Tā kā šis pasākums ir valsts atbalsts, iepriekš 112. apsvērumā minēto iemeslu dēļ arī tas ir jāizvērtē saistībā ar atbilstību Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Tomēr šajā gadījumā vispār nav izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi. Grieķijas varas iestādes nekad netika iesniegušas pārstrukturēšanas plānu, kas atjaunotu uzņēmuma dzīvotspēju, un nebija īstenoti kompensējoši pasākumi, lai mazinātu konkurences kropļojumus. Visbeidzot, nav pierādījumu, ka atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minumam, proti, veicot būtisku paša atbalsta saņēmēja ieguldījumu.

(122) Komisija nav konstatējusi citu šā pasākuma saderības iespējamo pamatojumu.

(123) Ņemot vērā šos apstākļus, Komisija uzskata, ka 3. pasākums nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

4.5. **Atgūšana**

(124) Saskaņā ar Līgumu un Tiesas iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu ([28]), tai ir tiesības pieprasīt dalībvalstij atcelt šo atbalstu vai pārveidot to. Tāpat Tiesa ir pastāvīgi uzsvērusi, ka dalībvalsts pienākums ir atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu; tas jādara nolūkā atjaunot iepriekšējo stāvokli ([29]). No Tiesas apsvērumiem izriet, ka šis mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta summas un tādējādi zaudējis savas priekšrocības, kas tam bija tirgū attiecībā pret citiem konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas ([30]).

(125) Ievērojot šo tiesu praksi, Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([31]) 14. pantā noteikts, ka tad, "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja […]".

(126) Tādējādi, ņemot vērā to, ka par nevienu no apstrīdētajiem pasākumiem netika paziņots Komisijai, pārkāpjot Līguma 108. panta noteikumus, un tāpēc tie uzskatāmi par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, tie jāatmaksā, lai atjaunotu to stāvokli, kas bija tirgū pirms šo atbalstu piešķiršanas. Atmaksājamie līdzekļi tiek aprēķināti, sākot no dienas, kad saņēmējs guvis priekšrocības, t. i., kad atbalsts kļuva pieejams saņēmējam, kam jāmaksā atmaksas procenti, līdz līdzekļi ir faktiski atgūti.

5. **SECINĀJUMI**

(127) 1. un 5. pasākums nav valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

(128) Grieķija ir nelikumīgi īstenojusi 2., 3., 4. un 6. pasākumu, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punkta noteikumus.

([28]) Sk. spriedumu lietā C-70/72, Komisija pret Vāciju, Krājums, 1973., 813. lpp., 13. punkts.
([29]) Sk. spriedumu apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92, Spānija pret Komisiju, Krājums, 1994., I-4103. lpp., 75. punkts.
([30]) Sk. spriedumu lietā C-75/97 Beļģija pret Komisiju, Krājums, 1999., I-3671. lpp., 64. un 65. punkts.
([31]) Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/99, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

(129) Proti, 2., 4. un 6. pasākums (2008., 2010. un 2011. gadā piešķirtās valsts garantijas) uzņēmuma *Larco* labā ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, un tie nav saderīgi ar iekšējo tirgu, jo nav izpildīti attiecīgie Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi un nav konstatēts cits saderības pamatojums.

(130) Arī 3. pasākums (2009. gadā valsts līdzdalība *Larco* kapitāla palielināšanā) ir valsts atbalsts un nav saderīgs ar Līgumu, jo nav izpildīti attiecīgie Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi un nav konstatēts cits saderības pamatojums.

(131) Komisija norāda, ka Grieķija ir piekritusi, ka šo lēmumu pieņem angļu valodā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Finanšu ministrijas neiekasētais parāds un papildu nodokļa priekšapmaksas aizstāšana ar garantiju vēstulēm 2010. gadā, ko Grieķija īstenoja uzņēmuma *Larco* labā, nav valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

2. pants

Valsts atbalsts EUR 135 820 824,35 apmērā, kas 2008., 2010. un 2011. gadā uzņēmumam *Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.* piešķirts valsts garantiju veidā, un valsts līdzdalība uzņēmuma kapitāla palielināšanā 2009. gadā, ko Grieķija īstenoja nelikumīgi, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punkta noteikumus, nav saderīgi ar iekšējo tirgu.

3. pants

1. Grieķijai no saņēmēja jāatgūst 2. pantā minētais nesaderīgais atbalsts.

2. Atmaksājamās summas ietver procentus par laiku no izsniegšanas brīža saņēmējiem līdz to faktiskās atmaksāšanas brīdim.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([32]) V nodaļu.

4. Attiecībā uz 3. pasākumu Grieķija paziņo precīzu datumu, kad tā 2009. gadā veica savu ieguldījumu akciju kapitāla palielināšanā.

5. Grieķija no šā lēmuma pieņemšanas dienas atceļ visus 2. pantā minētos neizmaksātos atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. pantā minētā atbalsta atgūšana stājas spēkā uzreiz, un tā jāveic nekavējoties.

2. Grieķija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas.

5. pants

1. Divos mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas Grieķija iesniedz šādu informāciju:

a) kopējā no saņēmēja atgūstamā summa (sākotnējā summa ar procentiem);

b) šā lēmuma izpildes nodrošināšanas nolūkā veikto un plānoto pasākumu precīzs apraksts;

c) dokumenti, kas pierāda, ka saņēmējs ir brīdināts par atbalsta atmaksāšanu.

([32]) Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

2. Grieķija līdz 2. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz ziņas par pasākumiem, ka jau veikti un ieplānoti, lai izpildītu šo lēmumu. Tā sniedz arī precīzu informāciju par atgūstamā atbalsta summām un procentiem, kas jau ir saņemti no atbalsta saņēmēja.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē, 2014. gada 27. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquin ALMUNIA

PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR SAŅEMTĀ ATBALSTA SUMMĀM, KURAS JĀATGŪST UN KURAS JAU IR ATGŪTAS

Saņēmēja identitāte – pasākums	Saņemtā atbalsta kopējā summa	Atgūstamā atbalsta kopējā summa (pamatsumma)	Jau atgūtā atbalsta kopējā summa	
			Pamatsumma	Atgūstamās summas procenti
Larco – 2. pasākums	30 000 000	30 000 000	0	0
Larco – 3. pasākums	44 999 999,40	44 999 999,40	0	0
Larco – 4. pasākums	10 820 824,95	10 820 824,95	0	0
Larco – 6. pasākums	50 000 000	50 000 000	0	0